

Sygn. akt I S 38/11

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie:	SA Monika Dembińska (spr.) SA Ewa Jastrzębska

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2012 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy skargi	A. S.
przeciwko	Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w (...)

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w (...) sygn. akt XVII RC 253/10

postanawia:

- 1) stwierdzić, że w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w (...) w sprawie o sygn. akt XVII RC 253/10 nastąpiła przewlekłość postępowania w okresach od 1 marca 2010 roku do 12 kwietnia 2010 roku, od 28 maja 2010 roku do 25 lipca 2010 roku i od 27 lipca 2010 roku do 31 sierpnia 2010 roku;
- 2) przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) na rzecz A. S. kwotę 2 000 (dwa tysiące) złotych;
- 3) oddalić skargę w pozostałej części.

Sygn. akt I S 38/11

UZASADNIENIE

Skarżąca A. S. wniosła o stwierdzenie, że w postępowaniu w sprawie z jej powództwa o rozwód toczącej się przed Sądem Okręgowym w (...) sygn. akt XVII RC 253/10 doszło do przewlekłości postępowania. Skarżąca wniosła także o przyznanie na jej rzecz od Skarbu Państwa kwoty 3.000zł.

Uzasadniając skargę podała, że pozew wpłynął do Sądu Okręgowego w dniu 1 lutego 2010r. Termin rozprawy wyznaczono dopiero po upływie roku.

Kolejne terminy rozprawy to: 5.05.2011r., 12.05.2011r. i 8.12.2011r. Terminy były zbyt odległe; Sąd Okręgowy w (...) nie monitorował także czynności związanych z przesłuchaniem pozwanego przez sąd w USA. Nadto, na przeprowadzenie posiedzenia w dniu 8 grudnia 2011r. przewidziano jedynie 45 minut, co spowodowało, że nie zostały przeprowadzone wszystkie dowody z zeznań świadków wezwanych na ten dzień.

Pozwany Skarb Państwa – reprezentowany przez Prezesa Sądu Okręgowego w (...) wniósł o oddalenie skargi.

Rozpoznając skargę Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Pozew w sprawie z powództwa A. S. przeciwko pozwanemu N. S. wpłynął do Sądu Okręgowego w (...) w dniu 1 lutego 2010r. Ponieważ nie odpowiadał wymogom formalnym powódka została wezwana do usunięcia tych braków. Wezwanie otrzymała 15 lutego 2010 roku, a dowód doręczenia wezwania (potwierdzenie odbioru) wpłynęło do Sądu Okręgowego w (...) w dniu 23 lutego 2010r. (k.5). W dniu 22 lutego 2010 roku powódka uiściła w kasie Sądu Okręgowego w (...) opłatę od pozwu.

W dniu 12 kwietnia 2010r. wydano kolejne zarządzenie, wzywające powódkę do przedstawienia dokumentów umożliwiających nadanie biegu sprawie. Wezwanie doręczone zostało powódce 19.04.2010r. Odpowiedź na powyższe wezwanie wpłynęła do Sądu Okręgowego w dniu 26.04.2010r. Zarządzeniem z 5 maja 2010r. wezwano powódkę m.in. do uiszczenia zaliczki na wydatki związane z koniecznością tłumaczenia korespondencji przeznaczonej dla pozwanego.

Potwierdzenie odbioru powyższego wezwania wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu 18 maja 2010r., a odpowiedź powódki – w dniu 25 maja 2010r.

Kolejne zarządzenie w sprawie wydane zostało w dniu 26 lipca 2010r. Zawierało ono m.in. wyznaczenie terminu rozprawy na dzień 8 marca 2011r. oraz zarządzenie o zwróceniu się do sądu w Nowym Jorku o przesłuchanie pozwanego na okoliczności w tym zarządzeniu wymienione.

W dniu 18.08.2010r. wpłynęło do Sądu pierwsze pismo pełnomocnika pozwanego, a w dniu 31.08.2010 roku zwrócono się o wyjaśnienie, czy pozwany przyjedzie do Polski w celu złożenia zeznań w charakterze strony (k.33). Zakreślono 7-dniowy termin do udzielenia odpowiedzi.

Potwierdzenie odbioru powyższego pisma wpłynęło do Sądu Okręgowego w (...) w dniu 14.09.2010r. Wobec braku odpowiedzi ponaglono pełnomocnika pozwanego o jej nadesłanie zarządzeniem z dnia 23.09.2010r. (k.34-35).

W dniu 24.09.2010r. wpłynęło pismo z informacją, że pozwany nie przyjedzie do Polski oraz, że nie posługuje się on językiem polskim (k.36).

W dniu 28.09.2010r. zarządzono doręczenie odpisu pozwu pełnomocnikowi pozwanego, wstrzymując wykonanie zarządzenia z 26.07.2010r. do czasu wpływu odpowiedzi na pozew (k.37). Dowód doręczenia pisma z 28.09.2010r. wpłynął do Sądu Okręgowego w dniu 8.10.2010r.

Ponieważ odpowiedź na pozew nie wpłynęła w zakreślonym terminie, w dniu 26.10.2010r. zarządzono wykonanie wcześniejszego zarządzenia (z 26.07.2010r.) dotyczącego przesłuchania pozwanego w drodze pomocy sądowej przez sąd w Nowym Jorku. W związku z tym 2 listopada 2010r. zwrócono się także do tłumacza o sporządzenie tłumaczenia dokumentów, które następnie przesłane zostały do USA, z prośbą o przesłuchanie pozwanego (k.51, pismo z 9.10.2010r.) w drodze pomocy sądowej.

W dniu 6 grudnia 2010r. Sąd Okręgowy w (...) wydał postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia tłumaczowi przysięgłemu języka angielskiego i zarządzono doręczenie postanowienia powódce, pełnomocnikowi pozwanego oraz tłumaczowi.

W dniu 8 marca 2011r. odbyła się rozprawa, na której przesłuchano świadka i zakresłono pełnomocnikowi pozwanego 14-dniowy termin do ustosunkowania się do zgłoszonego żądania w zakresie alimentów na rzecz małoletniego dziecka stron.

W dniach 25 i 31 marca 2011r. wpłynęły pisma pełnomocnika pozwanego, których odpisy doręczono powódce i wyznaczono termin rozprawy na dzień 5.05.2011r. (zarządzenie z 5.04.2011r.).

Na rozprawie w dniu 5.05.2011r. Sąd Okręgowy w (...) przeprowadził dowody z przesłuchania świadka i powódki. W dniu 12 maja 2011r. wydane zostało postanowienie o zawieszeniu postępowania o udzielenie zabezpieczenia. W tej samej dacie zobowiązano pełnomocnika pozwanego do złożenia dowodów potwierdzających wszczęcie postępowania przed sądem w USA w trybie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę – w terminie do dnia 17.05.2011 roku.

W dniu 16 maja 2011r. wpłynęło zażalenie powódki na postanowienie o zawieszeniu postępowania zabezpieczającego.

Postanowieniem z dnia 19 maja 2011r. Sąd Okręgowy w (...) uchylił postanowienie z dnia 12 maja 2011r. i udzielił powódce zabezpieczenia powierzając jej pieczę nad małoletnią córką stron, na czas trwania procesu o rozwód (k.141).

W dniu 31 maja 2011r. wydane zostało zarządzenie, by zwrócić się do sądu w USA o informację, czy pozwany został przesłuchany, bądź o podanie przyczyn dla których wnioski o jego przesłuchanie nie zostały wykonane.

W dniu 8 czerwca 2011r. wpłynęło do Sądu Okręgowego w (...) zażalenie pozwanego na postanowienie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia.

W dniu 16 czerwca 2011r. Sąd Okręgowy wydał w sprawie postanowienie o przyznaniu tłumaczowi przysięgiemu wynagrodzenia za tłumaczenie. Zarządzeniem z 28.06.2011r. wezwano pełnomocnika pozwanego do złożenia tłumaczenia pełnomocnictwa przedstawionego w języku angielskim.

W dniu 15.07.2011r. wpłynęło do Sądu tłumaczenie pełnomocnictwa procesowego udzielonego przez pozwanego. Zarządzeniem z 20.07.2011r. przesłano akta wraz z zażaleniem do Sądu Apelacyjnego w (...).

Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z 28 lipca 2011r. oddalił zażalenie (k.202). Po doręczeniu pełnomocnikom stron odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego akta zwrócono do Sądu Okręgowego w dniu 9.08.2011r. (k.211).

W dniu 30.08.2011r. zwrócono się do tłumacza o przetłumaczenie pisma Prokuratora Okręgowego USA z 22.07.2011r., które wpłynęło do Sądu Okręgowego w (...) w dniu 4.08.2011 roku.

Tłumaczenie wpłynęło 9.09.2011r., a w dniu 15.09.2011r. Sąd wydał postanowienie o przyznaniu tłumaczowi przysięgiemu wynagrodzenia.

Zarządzeniem z 19.09.2011r. wezwano strony do zajęcia stanowiska w sprawie. Odpowiedź powódki na to pismo wpłynęła do Sądu Okręgowego w dniu 22.09.2011r., a odpowiedź pozwanego – 4.10.2011 roku.

Zarządzeniem z 10.10.2011r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 8.12.2011r., na którą wezwano świadków oraz zwrócono się do Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej o akta III RNs 327/08.

W dniu 26.10.2011r. wpłynął do Sądu Okręgowego w (...) wniosek o udzielenie zabezpieczenia w zakresie alimentów na rzecz dziecka stron i powódki (k.252). Odpis wniosku przesłano pozwanemu w dniu 10.11.2011 roku.

W dniu 28.11.2011r. wpłynął wniosek pozwanego o zawieszenie postępowania (k.260). Kolejne pismo pozwanego wpłynęło do Sądu 6.12.2011 roku.

Na rozprawie w dniu 8 grudnia 2011r. Sąd Okręgowy przesłuchał 1 świadka. Posiedzenie rozpoczęło o godz. 9⁴⁵ i zakończono o godz. 11¹⁰ (k.287-290). Sąd odroczył rozprawę z terminem z urzędu.

Kolejny termin rozprawy wyznaczono na dzień 13 stycznia 2012r., na której przesłuchano pozwanego, który przybył do Polski (rozprawę rozpoczęło o godz. 14⁵⁰, a zakończono o godz. 18³⁵).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Mając na uwadze zarzuty podniesione w skardze oraz datę jej złożenia (9.12.2011r.) analizie poddano czynności podjęte w sprawie od daty wpływu pozwu do Sądu Okręgowego w (...), tj. od dnia 1 lutego 2010r. do dnia 8 grudnia 2011 roku.

Z przedstawionego przebiegu czynności wynika, iż skarga jest częściowo uzasadniona. Nie można jednak podzielić wszystkich zarzutów skarżącej, jak i stanowiska pozwanego Skarbu Państwa, że w sprawie w ogóle do przewlekłości nie doszło.

Analiza działań Sądu wskazuje, że w okresie od 1 marca 2010 roku do 12 kwietnia 2010r. nie podjęto w sprawie żadnej czynności (opłata od pozwu, o którą wezwano zarządzeniem z 9.02.2010r. wpłynęła do kasy Sądu Okręgowego, w dniu 22.02.2010r. – k. 6, informacja o wpłacie pochodzi z 1.03.2010r.).

Okres bezczynności obejmuje także dni od 28 maja 2010 roku do 25 lipca 2010 roku. Na podstawie zarządzenia z 27 maja 2010r. należało w sprawie ustalić czy wpłynęła zaliczka na wydatki związane z koniecznością tłumaczenia korespondencji dla pozwanego. Z akt sprawy wynika, iż zaliczka ta wpłynęła 24 maja 2010 roku (k.26), przy czym następne zarządzenie w sprawie wydano dopiero 26 lipca 2010 roku (k.26,27 akt). W okresie od 28 maja 2010 roku do 25 lipca 2010 roku nie podjęto zatem w sprawie żadnych czynności.

W dniu 26 lipca 2010 roku wydane zostało zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy dopiero na dzień 8 marca 2011r., co miało związek z drugim punktem tego zarządzenia, a mianowicie potrzebą zwrócenia się w drodze pomocy sądowej o przesłuchanie pozwanego w USA. Jednakże w okresie od 27 lipca 2010r. do 31 sierpnia 2010r. nie podjęto żadnych działań zmierzających do wykonania tego zarządzenia. Dopiero 31.08.2010r. zwrócono się do pełnomocnika pozwanego o informację, czy pozwany przyjedzie do Polski, czy zna język polski (k.33).

Zatem niewątpliwie także w okresie od 27 lipca 2010r. do 31 sierpnia 2010r. należy przyjąć, że doszło w sprawie do nieuzasadnionej zwłoki w podejmowaniu czynności zmierzających do terminowego rozpoznania sprawy.

W pozostałej części skarga na uwzględnienie nie zasługuje. Jak wynika z przedstawionej chronologii zdarzeń wyznaczenie odległego terminu rozprawy spowodowane było z jednej strony niewątpliwymi okresami zwłoki, o których mowa wyżej, a z drugiej strony także potrzeba skorzystania z pomocy sądowej w USA. Do momentu wyznaczenia rozprawy, nie było bowiem wiadomym, że pozwany ostatecznie do Polski przyjedzie i będzie możliwe jego przesłuchanie przed Sądem Okręgowym w (...) (co nastąpiło w dniu 13 stycznia 2012 roku).

Nie można także podzielić stanowiska skarżącej, co do przebiegu rozprawy w dniu 8 grudnia 2011 roku.

Wbrew zarzutom skargi posiedzenie nie trwało 45 minut, lecz 1 godzinę i 25 minut (k.287 – rozpoczęło posiedzenie o 9⁴⁵, a zakończono o 11¹⁰). Z treści protokołu rozprawy wynika, iż przesłuchaniu świadka D. B. towarzyszyło okazywanie innych dowodów zgromadzonych w sprawie i konieczność odniesienia się świadka do tych dowodów. Zgłaszane były zastrzeżenia pełnomocnika pozwanego do przeprowadzanych czynności. Wszystko to niewątpliwie miało wpływ na czas przesłuchania świadka.

Dodać należy, że powódka (jej pełnomocnik) nie zgłaszała na rozprawie żadnych zastrzeżeń, co do treści postanowienia o odroczeniu rozprawy w dniu 8 grudnia 2010 roku. Nie jest także trafny zarzut, że wpływ na długotrwałość postępowania w sprawie miała okoliczność, że ponaglenie o informację dotyczącą przesłuchania pozwanego wysłano

dopiero w oparciu o zarządzenie z 31 maja 2011 roku. Sąd Okręgowy w (...) nie miał wpływu na terminowość wykonania odezwy w drodze pomocy sądowej przez sąd w USA. Zresztą, w związku z przyjazdem pozwanego do Polski wykonanie tej odezwy stało się bezprzedmiotowe.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Apelacyjny przyjął, iż w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w (...) miały miejsce okresy przewlekłości w dniach od 1 marca 2010 roku do 12 kwietnia 2010r., od 28 maja 2010 roku do 25 lipca 2010 roku i od 27 lipca 2010 roku do 31 sierpnia 2010 roku, a w pozostałym zakresie skargę oddalił (art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki – Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

Mając na uwadze okresy przewlekłości, jak i wysokość zgłoszonego żądania Sąd Apelacyjny na podstawie art. 12 ust. 4 przyznał skarżącej od Skarbu Państwa kwotę 2.000 zł, a w pozostałym zakresie żądanie oddalił jako bezzasadne.